

Ramleh Station Street, Alexandria, where the Cavafy family lived from 1887 until 1899

Απολείπειν ο Θεός Αντώνιον

Σαν έξαφνα, ώρα μεσάνυχτ', ακουσθεί
αόρατος θίασος να περνά
με μουσικές εξαίσιες, με φωνές-
την τύχη σου που ενδίδει πια, τα έργα σου
που απέτυχαν, τα σχέδια της ζωής σου

που βγήκαν όλα πλάνες, μη ανοφέλετα θρηνήσεις.

Σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος,
αποχαιρέτα την, την Αλεξάνδρεια που φεύγει.
Προ πάντων να μη γελασθείς, μην πεις πως ήταν

ένα όνειρο, πως απατήθηκεν η ακοή σου.

μάταιες ελπίδες τέτοιες μην καταδεχθείς.

Σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος,
σαν που ταιριάζει σε που αξιώθηκες μια τέτοια πόλι,
πλησίασε σταθερά προς το παράθυρο,
κι άκουσε με συγκίνησιν, αλλ' όχι

με των δειλών τα παρακάλια και παράπονα,

ως τελευταία απόλαυσι τους ήχους,

τα εξαίσια όργανα του μυστικού θιάσου,

κι αποχαιρέτα την, την Αλεξάνδρεια που χάνεις.

{Ο τίτλος είναι παρμένος από το Βίο του Αντωνίου, 75, του Πλούταρχου. Ο Πλούταρχος διηγείται πως το τελευταίο βράδυ πριν από την είσοδο του Οκτάβιου στην Αλεξάνδρεια (Αύγουστος του 30 π.Χ.) κάτω από το παράθυρο του Αντωνίου ακούστηκε ο θόρυβος ενός «αόρατου θιάσου». Δόθηκε η ερμηνεία πως ήταν ο προστάτης του Αντωνίου, ο θεός Διόνυσος που τον εγκατέλειπε }.

Σύντομο βιογραφικό

Καβάφης Κωνσταντίνος (1863-1933)

Ο Κωνσταντίνος Καβάφης γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια το 1863. Ο πατέρας του ήταν εύπορος έμπορος και η μητέρα του γόνος καλής οικογένειας από την Κωνσταντινούπολη. Ύστερα από τον πρόωρο θάνατο του πατέρα του, η οικογένεια έφυγε για την Αγγλία το 1872 κι έμεινε ως το 1878. Εκεί ο Καβάφης έμαθε τέλεια την Αγγλική γλώσσα, που χρησιμοποιούσε στις ατομικές του σημειώσεις. Όταν γύρισε στην Αλεξάνδρεια συμπλήρωσε τις σπουδές του σ' ένα ελληνικό λύκειο. Η οικογένεια αναγκάστηκε για δεύτερη φορά να εγκαταλείψει την Αλεξάνδρεια το 1882 ως το 1885, εξαιτίας των πολιτικών αναταραχών. Από την επιστροφή του και ύστερα ο ποιητής δε θα εγκαταλείψει την Αλεξάνδρεια παρά μόνο για μερικά σύντομα ταξίδια στο Παρίσι, στο Λονδίνο, στην Αθήνα. Η ζωή του κυλά ήσυχα, έχει μια μόνιμη δουλειά στη δημόσια υπηρεσία, κατοικεί στην αρχή μ' έναν αδερφό του, ύστερα μόνος ως τα τελευταία χρόνια, τριγυρισμένος από την συμπάθεια και την εκτίμηση των Αλεξανδρινών φίλων του. Πέθανε το 1933 την ημέρα των γενεθλίων του από καρκίνο του λάρυγγα.

Ενώ στην Αθήνα, μετά το 1880, μεσουρανά η ισχυρή ποιητική φυσιογνωμία του Παλαμά, σε μian απομονωμένη περιοχή του ελληνισμού, στην Αλεξάνδρεια, με τις ιδιότυπες εμπειρίες που πρόσφερε η ζωή της ελληνικής αυτής παροικίας, δημιουργεί το έργο του ένας ποιητής ο Κων/νος Καβάφης, που έμελλε αργότερα να πάρει κεντρική θέση στη νεοελληνική ποίηση και να επηρεάσει αποφασιστικά όλη τη νεότερη εξέλιξή της. Η ποιητική του Καβάφη ξάφνιασε με την ιδιοτυπία της: ποιήματα σύντομα, γραμμένα ούτε σε δημοτική γλώσσα ούτε σε καθαρεύουσα, με στίχο χαλαρό κι ελεύθερο και κάποτε ομοιοκατάληκτο που ηχεί σαν παιχνίδι ή ειρωνεία. Ποιήματα με πεζολογικό χαρακτήρα για να έχουν τη βαρύτητά τους οι ρεαλιστικές διαπιστώσεις. Ποιήματα με έντονη τη φιλοσοφική και υπαινικτική διάθεση, που ωθούν στη συνειδητοποίηση της δραματικής ουσίας της ζωής, που δεν είναι μόνο η αίσθηση της παρακμής και της ματαιότητας αλλά αντίρροπα είναι το αίσθημα της αξιοπρέπειας και της υπερηφάνειας.

Ερωτήσεις-αφορμή για σκέψη

1. Τα χαρακτηριστικότερα στοιχεία της δομής του ποιήματος είναι οι επαναλήψεις και οι προτρεπτικές προστακτικές. Τι πετυχαίνει με τα εκφραστικά αυτά μέσα ο ποιητής;
2. Τι συμβολίζει στο ποίημα η Αλεξάνδρεια;
3. Να συνθέσετε ομαδικά ένα ποίημα που να εμπεριέχει τη φράση: « Σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος, αποχαιρέτα την, την Αλεξάνδρεια που φεύγει ».....